

Motion till riksdagen 2023/24:1646

av **Helena Lindahl (C)**

Elektrifiering av Västerbottenbanan – Tvärbanan i Västerbotten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att finansiera en elektrifiering av Tvärbanan i Västerbotten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tvärbanan sträcker sig från hamnen i Umeå till Storuman i Västerbotten. Idag är sträckan Umeå–Hällnäs elektrifierad medan sträckan Hällnäs–Storuman måste trafikeras med diesellok. Befintlig infrastrukturkapacitet längs Tvärbanan Hällnäs–Lycksele–Storuman nyttjas därför bara till viss del samtidigt som betydande godsvolymer fortfarande körs parallellt på väg. Samma sak gäller för persontrafiken där en stor andel av personresor sker med bil på grund av begränsad kollektivtrafik på järnväg. Att elektrifiera delar av detta järnvägsnät ger stora miljövinster och kostnadsvinster för framförallt industrin.

Fordon på det icke elektrifierade järnvägsnätet resulterar idag i stora emissioner från dieselmotorer, något som inte gagnar målet om att fasa ut samhällets fossilberoende. Samtidigt leder den ökade kostnaden för traditionella bränslen till en minskad konkurrenskraft för förbränningsmotorer och ökade kostnader för både gods- och persontrafik. Det resulterar i minskad internationell konkurrenskraft för svensk industri.

Genom att elektrifiera sträckan Hällnäs–Lycksele–Storuman kommer ca 400 000 ton virke på årsbasis att kunna flyttas över till järnväg vilket innebär en fördubbling av godstrafiken på Tvärbanan samt en tydlig kostnadseffektivisering och miljöbesparing. Del-elektrifiering Hällnäs–Lycksele gynnar även transporterna från Storuman genom kortare dieselsträcka och kostnadseffektiv körning från Lycksele. Den nyindustrialisering av norra Sveriges kustland som nu sker kräver en regional arbetsmarknadsförstoring och tillsammans med byggandet av Norrbottenbanan kan en elektrifierad tvärbana utgöra ett kostnads- och miljöeffektivt transportsystem av både gods och människor.

Sett i ett större omvärldsperspektiv i en orolig omvärld och med Sveriges intåg i Nato kommer sannolikt behovet av trygga och fungerande försvarstransporter mellan länderna Finland, Sverige och Norge att öka.

Detta bör ges regeringen till känna.

Helena Lindahl (C)